

ELINIKÄISEN OHJAUKSEN STRATEGIA 2020-2023

Keskustellen kohti Pohjois-Pohjanmaan ELO-toimintasuunnitelmaa

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162576>

Saavutettavasti ja
asiakaslähtöisesti

Digitaalisesti ja monikanavaisesti

Laadukkaasti

Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Monialaisesti ja koordinoitusti

Tietoon perustuen

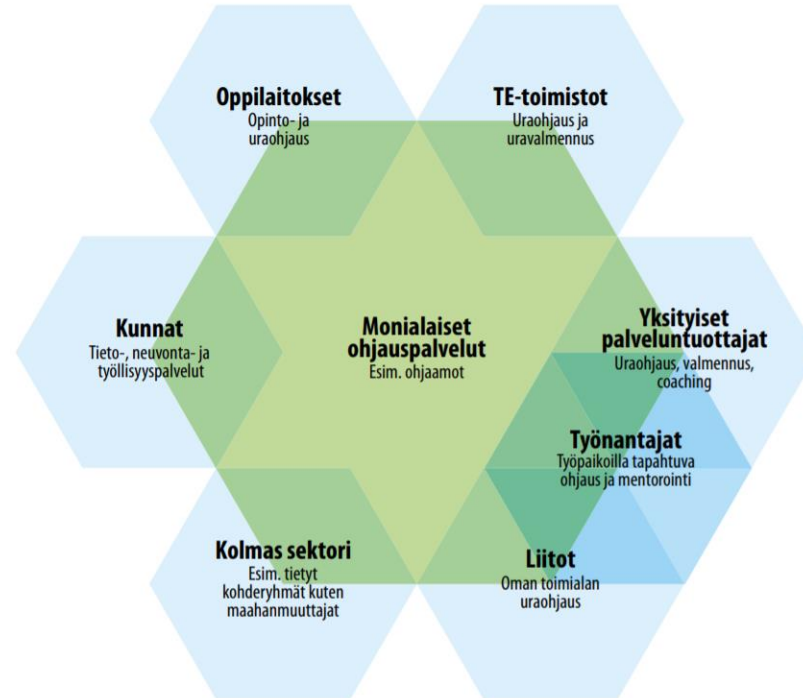
Ohjausta tulee kehittää ja toteuttaa
tulevina vuosina Suomessa:

Elinikäisen ohjauksen strategia tarkastelee laajasti eri sektoreiden toimia

Elinikäinen ohjaus on yksi keskeinen väline tuettaessa yhteiskuntaa työelämän ja osaamisen murroksessa. Ohjauksella voidaan vaikuttaa työllistymisen kannalta tärkeään **osaamisen hankkimiseen, siirtymien sujuvuuteen sekä osuvien ja mielekkäiden koulutus- ja työurien rakentumiseen** niin opiskelussa, palkkatyössä, yrittäjänä tai muissa työn tekemisen muodoissa. Välittömien taloudellisten hyötyjen lisäksi ohjauksella voidaan vaikuttaa **laajempien yhteiskunnallisten tulosten saavuttamiseen, osaavan työvoiman saatavuuteen, kohtaantoon, parempaan työelämään sekä elinkeinoelämän ja yhteiskunnan uudistumiskykyyn.**

Elinikäisen ohjauksen strategia 2020-2023

Kuva 2. Elinikäisen ohjauksen toimijakenttä

Elinikäisen ohjauksen strategiset tavoitteet

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Jokaisella on mahdollisuudet ja taidot tehdä tietoisesti suunnitelmia sekä koulutus- ja työurapäätöksiä muuttuvassa työn maailmassa

Digitaalisesti ja monikanavaisesti

Toimiva jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, jossa ohjaus ja urasuunnittelunäkökulma ovat keskiössä palvelun sujuvasti elinikäistä oppijaa mm. tekoälyä hyödyntäen

Laadukkaasti

Ohjaustyötä tekevillä on valmiudet ja osaaminen laadukkaaseen monikanavaisen ohjaustyöhön

Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Ohjaus edistää tasa-arvoista, oikeudenmukaista ja monimuotoista yhteiskuntaa Suomessa

Monialaisesti ja koordinoitusti

Ohjausta toteuttavien sektoreiden yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selvää ja kehittämistoimet suunnitellaan ja tehdään monihallinnollisena yhteistyönä

Tietoon perustuen

Ohjauksen järjestämistä koskevat päätökset perustuvat tietoon ja tiedonhallintavälineet tuovat jatkuvuutta koko elinkaaren aikaiseen ohjaukseen

Haaste 4: Globaalit ilmiöt ovat aiheuttaneet muutospaineita ohjausosaamiseen

- Ohjauksen rooli eriarvoisuuden purkamisessa, ilmastotietoisuuden lisäämisessä, yhteiskunnallisen digiloikan tekemisessä, kansainvälistymisessä sekä ennakkoluulottomien valintojen vauhdittajana tulisi tunnustaa > ohjausosaamisen kehittäminen
- Ohjausalan täydennyskoulutus on tarjontalähtöistä, koordinoimatonta ja lyhytjänteistä, ajallisesti ja sisällöllisesti päällekkäistä, osallistumismahdollisuudet vaihtelevat alueellisesti ja järjestäjästä riippuen

”Tulee olla tietoinen, että osaamaton ohjaaja voi olla jopa vaaraksi asiakkaalle, tietämättään. Kyse on varsin merkittävästä toiminnosta ja vaativasta tehtävästä. Jos havaitaan kansallinen haaste osaamisessa, tulisi siihen tarttua nopeasti ja rohkeasti.”

”Ohjauskoulutuksen saatavuus on olennaista. Uraohjauksen erikoistumiskoulutus on hyvä esimerkki uusista tarpeista. Koulutus tulisi vakinaistaa.”

”Ohjaustyötä tekevien täydennyskoulutukseen tulee panostaa.”

”Valtakunnallisesti ohjaustehtävissä toimivien tehtäviä, nimikkeitä ja koulutusvaatimuksia tulee tarkastella. Tulee asettaa tehtävään vaatimukset ja määritellä tarkemmin, ketkä voivat käyttää esim. uraohjaajan titteliä.”

”Ohjauksen tulisi olla pääasiassa julkista ja asiakkaille maksutonta palvelua. Valtakunnallisesti ja laissa määriteltyä, ei kunnan omien päätösten varassa.”

”Tarjolla tulisi olla yksilön tarpeen mukaiset palvelut. Eivät kaikki tarvitse laajaa pitkäkestoista palvelua. Moniammatillinen osaaminen tärkeää ohjauspalveluissa. Tulisiko tiimiin kuulua myös diginatiivi?”

3. Laadukkaasti

Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että ohjaustyötä tekevillä on valmiudet ja osaaminen laadukkaaseen monikanavaiseen ohjaustyöhön.

Hallituskauden 2020-2023 aikana:

- Laaditaan kansalliset ohjaustyön ydin- ja erikoisosaamisten kuvaukset.
- Ohjauksen ammattimaisuuden vahvistamiseksi käynnistetään ohjaajakoulutusten kokonaisarviointi, jossa tarkastellaan ohjausalan ammattilaisten osaamisvaatimuksia eri konteksteissa, eri koulutuspolkuja ja -rakenteita sekä sisältöjä niin suomen- kuin ruotsinkielisen koulutuksen osalta.
- Arvioidaan ohjausalan koulutusrakenteiden kehittämistarpeita. Arvioinnissa huomioidaan mm. monimuotoistuviin osaamistarpeisiin vastaaminen ja ohjaustyötä tekevien ammatillinen liikkuvuus ja jatkuva oppiminen työuran aikana.

OAMK:
Uraohjauksen
erikoistumiskoulutus

OAMK:
Opinto-
ohjaajakoulutus

Oppijan oikeus –
hankkeessa kehitetty
ohjausosaamista

ELO-toiminta alueella ja
muu ohjausalan
ammattilaisten osaamisen
kehittäminen ja yhteistyö

OAMK: Vuonna 2020
päättynyt Digiohjausta
kaikille! –hanke kehitti
laajasti opetus- ja
ohjaushenkilöstön
digiohjausosaamista

Pätevät ja osaavat
opinto-ohjaajat

Hyvän
ohjauksen
kriteerit

OSAO: Urahaku –
hanke

OpinTori –verkosto

ELO-yhteistyöryhmän tunnistamia hyviä käytäntöjä alueella

Osaamista monikanavaisen ohjaustyöhön

Osaamista moniammatilliseen ohjaustyöhön

Ohjaajien täydennyskoulutukseen tulee panostaa

Ohjaajille osaamista asiakkaan osaamisen tunnistamiseen, missä kaikkialla osaamista syntyy

Osaamista ohjaajille suomalaisen työelämän sukupuolisegregaatiosta ja sen lieventämisestä ohjauksen keinoin

Työelämäntuntemus ja toimialatuntemus 2020-luvulle kaikille ohjaajille

Ohjausvälineiden hallintaosaamista, verkosto-osaamista (mistä saa erilaisia ohjauspalveluja, mitä koulutuksia tarjolla jne)

Ohjauksellista osaamista laajasti urapolkujen tueksi: esim. yrittäjille ohjausta vastavalmistuneiden perehdyttämiseen

Ehkä tulollaan perusopetuksen ja lukion yhteinen ohjauksen kehittämishanke?

ELO-yhteistyöryhmän tunnistamia haasteita & kehitettäviä asioita alueella (/valtakunnallisesti?)

Keskustellen kohti toimintasuunnitelmaa

- JAMBOARD
- Mitä ajatuksia tämä strategian tavoite herättää?
- Mikä kokemuksenne mukaan toimii hyvin alueellamme laadukkaan ohjauksen näkökulmasta?
- Mitä puuttuu, mitä pitäisi kehittää? Mitä pitäisi kehittää tai tehdä nimenomaan **alueellisesti**?

Strategian toteutumisen seuranta

- **ELO-foorumi ja työjaosto laativat alkuvuoteen 2021 mennessä toimintasuunnitelman strategian esitysten toimeenpanemiseksi ja rahoittamiseksi.**
 - Tähän sisältyy kuvaus ja tuki alueellisten ELO-verkostojen roolista strategian jalkauttamisessa.
 - Jokaiselle keskeiselle esitykselle määritellään seurantamittari.
- **ELO-foorumi seuraa säännöllisesti strategian toteutumista ja huolehtii, että elinikäiselle ohjaukselle asetetaan strategisia tavoitteita myös seuraavalle hallituskaudelle.**

Kiitos!

Seuraava työpaja:
pe 19.3. klo 9-10
Yhdenvertaisuus ja kestävyys

Kaikkien työpajojen esite/ohjelma ja linkit
tapahtumiin löytyvät [ELO-torilta](#).

Yhteystiedot:

Teea Oja

Asiantuntija, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Etunimi.sukunimi @ ely-keskus.fi

